

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi ré-
szére vonatkozó közle-
mények küldendők: fő-
utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
kereskedése, hová az
előfizetési pénzek, hir-
detések, hirdetés-díjak
és reclamatiók
küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — **Hirdetési díjak:** Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
fél „ . . . 3 frt —
negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Gyula február 17.

(?) A legutóbbi napok fontos események szülői voltak. Ily fontos eseménynek tartjuk a magyar belügy- s közoktatásügyi minis- teri állások legközelebb lett betöltését; nem csekélyebb érdekű a Hohenwarth, eredetibb néven Jirecsék-féle osztrák ministe- rium létesítése. Mindkét eseménynek meg van az érdeke, jelentősége, reánk magya- rokra nézve; az elsőnek közvetlen, a má- sikkal közvetett jelentősége.

Felemlithetők még ezekhez a deákpárt kebelében legutóbb végbe ment scénákat, melyek Pulszky képviselő s társai föllépé- se, s az igazságügyminis- ter kebelében e föllépés folytán támadt érzékenykedésben culminálnak. Felsorolhatók még azt a sok sugás-bugást, mely a parlamenti pártok- ban s a kíváncsi, minden áron meglepe- tést áhító közönség körében észlelhető. Hát az Andrassy minis- terelnök lelépése és a Ló- nyay presidenssége alatt létesítendő, con- servatív jellegű magyar minis- terium föl- szárnyaló hírek utolsó-e? — Ezekből lát- ható, hogy napi kérdés van ez időszerint elég, s a sensatiót kedvelők ugyancsak jól érezhetik magukat a sokféle s „meglepő” hírekkel szemben.

Levonva a bevégzett tényeket, nem tud- juk meghatározni: mennyi a valóság a sok- féle hírek és combinációkban, vagy mennyi része van ezek létrejöttében a föltevések- nek s a felhevült képzelemszülte rémlátá- soknak. Meglehet, hogy illetékes körökben, mérvadó helyeken, csakugyan forralnak egyetmást, mi a helyzetnek akár gyökeres megváltoztatását, akár módosítását célozná. De ki lehet az, ki a magas régiók titok- földte működését kilesve, bizonyossággal di- csekedhetnek. Lehetnek ugyan „befolyásos” egyének, kiknek tapogatózása a félig meg- szentelt antichambre magaslatáig elhathat, de elvégre is az antichambre még nem maga a szentély, hol az intézők mysteriu- mai folynak.

S épen azért mindazon hírek, melyek a léget betöltik — csak is híreknek vehetők egyelőre; de azért azt hisszük, nem fest- jük az ördögöt a falra s ha festeni talál- juk: reméljük, nem fog megjelenni akkor, a midőn a „Pesti Napló”-nak a Hohen- warth minis- terium rejtélyes megalakításá- ról szóló egyik közelebbi cikkét figyelmünk tárgyává tesszük. — A „Pesti Napló” most érintett vezércikkében ezeket mondja: „Szem- ben a „titkos eredetű” (lajthántuli) minis- teriummal, a monarchia összes szabadelvű elemeit (tehát minket magyarokat első sor- ban) a következőkre akarjuk figyelmeztet- ni. Ez a kormány eredetéhez nem lehet hűtelen, és létrehozói nem bujkálnának annyira a nyilvánosság elől, ha ily ma- gatartásra politikájuk és céljaik folytán nem bírnának elég indokkal. Oly

párt, melynek nyíltan bevallható célzatai vannak, nem bujkál, nem rejtőzik. A Ho- henwarth minis- teriumnak e vele született vétke lehetetlenné teszi, hogy e kor- mány a szabadelvűség útjait ha- ladja. Nem csak az államok, hanem a mi- nis- teriumok is csak azon eszközök által tarthatók fön, melyeknek eredetüket kö- szönték.”

Van még a „Pesti Napló” ezen cikké- ben sok más becses figyelmeztetés is a szabadelvű elemek számára, de nem fog- lalkozunk bővebben velük: a fentebbi idé- zet, s még hozzá a „Napló”-ból véve elég- gé bizonyosságául szolgálhat annak, hogy „az ördög” a birodalom másik felén kezdi sátrát felütni.

Ilyen eshetőséggel szemben, ne kutassuk az okot, mely azok igazolásául szolgálhat- nának, ha t. i. egyáltalán — a mit nem hi- szünk — igazolhatók lennének. Ha egy- szer elérkezettnek vélik az időt arra, hogy a kedves szunnyadozót, a reactiót, újra életre hívják, meg fogják azt tenni ugy is; okot nagyon könnyű lesz reá találni, ha egyáltalán szükséges az, hogy ok is keres- tessék.

Lesz-e hatással a Jirecsék-minis- terium felállítása mi reánk is? e kérdésre egyelő- re nehéz a felelet; de annyi bizonyos, hogy nem ignorálhatjuk a velünk államszövet- ségben levő Ausztria sorsára nézve nagy behatással levő azon tény, mely az emli- tett kormány kinevezését képezi, s min- denesetre érdekünkben, kötelességünkben áll: résen állnunk e ténnyel szemben s oly szempontból itélni meg azt, a minő szem- pontból a megfigyelést a „Pesti Napló” érintett cikke ajánlja.

De e rövid elmélkedés után forduljunk saját belügyeink felé, melyek legalább egy részének közel jövőendő sorsa, a két új mi- nister kinevezése által — hinni szeretjük — kedvező s mindenesetre határozott lendü- letet nyerend. Foglalkozunk önsorsunk- kal jövő cikkünkben.

Országgyűlési tudósítás.

Február 13. Napirend az igazságügyi budget részletes tárgyalása. A fegyintézetek, telekkönyv- zés és nyugdíjak költségeinek megszavazása után a rendkívüli kiadások codificationalis — 50 ezer frtos — költségek tárgyalásánál Perczel Béla szólal fel: meghagyatni kívánja az eredeti össze- get, mivel ugy sem sok, szükségesnek látja to- vábbá, hogy a codificationalis osztály az igazság- ügyér tárcájához tartozzék, ez ügyrend megállapi- tása a minis- teri tanácsot illeti. Ghyczy Kálmán hosszas beszédben értekezik a codificatoról s an- nak nagyfontosságáról. — A codexek szerkesztési módjára felhozott javaslatokat cáfolgatja s ha- tá- rozati javaslatot ad be, hogy terjeszzen a minis- ter a ház elé egy célszerű tervet ez ügyben, különben nem szavazhatja meg e költséget. Zse-

dényi a pénzügyi bizottság véleménye mellett szól. Hoffman P. megszavazza az 50 ezer frtot. Ezután az új minis- terek lettek az elnök által be- mutatva. — Simay Gergely megszavazza az 50 ezer frtot. Vidliczka József Ghyczy ha- tározati javaslata mellett szól.

Február 14. Papp Zs. hosszas indoklás után interpellálja a közlekedési minis- ter, a munkács- tryi vasut tárgyában. Helffy Ignác a lajthán- tuli minis- terium rendkívüli, a magyar oktatásügyi minis- ter extra parlamentariss módon történt kine- vezetése, s a szállongó minis- ter-válság híre ügyé- ben kér felvilágosítást a kormányelnöktől. Követ- kezett a napirend: az igazságügyi budget részle- tes tárgyalása. Halmossy Endre a kormány eljárását pártolva és védve az 50 ezer frtot, meg- szavazza codificationalis költségekre. Horváth Döme a codificatio módozatairól szólván, azt a je- len állapotban látja legcélszerűbbnek, az ügyvédi kar és első folyamodású bíróságnál alkalmazott bí- rák közreműködésével, — az 50 ezer frtot megsza- vazza. Irányi D. előtte szólottak beszédére tesz megjegyzést, s a minis- teri javaslatot rosztalván, Ghyczy határozati javaslatát pártolja. Horváth B. igazságügyi minis- ter cáfolgatván előtte szóló- kat, az 50 ezer frtot megszavaztatni kéri. Schwarz Gy. a törvény szerkesztő államtanácsot a kormány- tól független egyénekből kívánná felállítani, párt-olja Ghyczy indítványát. Simonyi E. nem szavazza meg az 50 ezer frtot, szintén pártolja Ghyczyt.

Február 15. Napirend a codificationalis osztály fölötti vita. Deák Ferenc szerint a minis- terium rögtön nem képes oly tervezetet előterjeszteni, mely a szükséges javaslatok elkészítésében eljár- na. Következő indítványt teszi: 1871-re az összes minis- teriumnak codificationalis költségekre 50 ezer forint szavaztatik meg, ugy azonban, hogy ab- ból rendes államhivatali testület ne állíttassék fel. Tisza Kálmán a ház folytonos helyeslése és de- rültsége közt mondott beszédben Ghyczy javas- latát pártolja. Kerkápoly kéri az 50 ezer frtot megszavazni, mint azt Deák F. ajánla. Ghyczy K. zárbeszédében ajánlja határozati javaslatának elfogadását. Ordódy Pál a pénzügyi bizottság részéről kijelenti, hogy Deák indítványához csat- lakozik. A ház nagy többsége elfogadja Deák in- dítványát. — Következik az udvartartás költsége 3.650,000 változatlanul elfogadtatik. Az irodakölt- ségek szintén megszavaztatnak. Következett a nyugdíjak ügye. Erre nézve Huszár Imre ha- tározati javaslatot ad be, hogy a nyugdíjasok név- sora terjesztessék a pénzügyi bizottság elé véle- ményadás végett. Ghyczy pártolja Huszár.

Február 16. Henszelmán Imre interpellálja a közoktatásügyi minis- ter, az egyetem és ferenc- rendiek közt folyt per ügyében. Napirend a bud- getvita tárgyalása.

Az államszámvevőszék költségvetése 150,000 frt. Várady Gábornak több kifogása van az államszámvevőszék ellen. Kerkápoly cáfol- ván Váradyt, kéri az összeg megszavazását, mi meg is történt. A cultus-ügyi budget tárgyalása megkezdetik.

Franciaországi események.

A nemzetgyűlés megkezdte ülését, a pártok már megalakultak, s mint látszik, a köztársaság ügye a gyűlésen nem fog meleg pártolásban részesülni, a 750 képviselő közül 450 monarchista, Napoleonnak mindössze 20 párthive van, s így a köztársaságiak határozott kisebbségben vannak. Hanem a monarchisták két részre oszlanak, a Bourbon és Orleans heregek csaknem egyenlő számú párthiveket számlálnak a nemzetgyűlésen. S így meg hasonlós esetén a köztársaság ügye még nem egészen van elejtve.

Az alakulás azonban csak másodrendű kérdés. A nemzetgyűlés legfőbb feladata a béke helyreállítása, mi valószínűleg sikerülni is fog. Gambetta minden tevékenységtől megfosztva ágyhoz ragadt beteg, Garibaldi lemondott, a köztársasági seregek megverve s oszlófélben vannak, mindez oda mutat, hogy Franciaországnak a háború folytatásának reményéről is le kell mondania.

Favre ismét Versaillesbe ment, hihetőleg a fegyverszünet meghosszabbításáról alkudozni, a nemzetgyűlés is küldött 3 tagot ugyanez ügyben Versaillesbe, kiknek visszatérével a gyűlés a békeszerződést veszi tárgyalás alá, s ha az elfogadjatik, megszünteti ülését, hogy Párisban folytassa azokat. Favre saját és társai nevében lemondván a kormányról, a nemzetgyűléstől új felhatalmazást kér. Némely sürgönyök szerint azonban Thiers lenne megbízva, vagy már meg is bízott új kabinet alakításánál.

Vilmos császár versaillesi tudósítások szerint 20-án Versaillesben nagy hadi szemlét fog tartani, következő napon pedig Frigyes-Károly vezérlete alatt megkezdik a bevonulást Párisba, mely három napig tart.

Külföld.

Konstantinápoly. Semmi kétséget sem szenved, hogy a magas porta, a Yemenbe küldött sereget az alkirály ellen indítja. — Az alkirály készül a veszélyre.

Az angol parlamentben előterjesztett hadsereg törvényjavaslat, a helyettesítést megszünteti, a főparancsnokságot a hadügyminister alá helyezi és az állandó hadsereget és katonaságot annyira szaporítja, hogy india helyőrségén kívül a hadsereg létszáma 200,000 rug.

A londoni konferencia legközelebbi ülése a napokban lesz. — Az új francia kabinet megalakulása után biztosan váratik egy francia megbízott érkezése.

A bukeresti kamara elfogadta Costatárának lemondását. A lemondott Stelge helyett Ghika trbnok neveztetett ki román megbízottá Bécsbe. — A senátus elfogadta a javaslatot, mely a fejedelemnek a legnagyobb elismerést fejezi ki s számára a senátus támogatását biztosítja.

Legujabbak.

Bécs, feb. 16. Cseh körökből azon hír jön, hogy Ausztria közeledése Oroszország felé már bevégett tény. Az esti lapok erősítik, hogy a Beust elbocsátásáról szóló hírek alaptalanok.

Bécs, febr. 16. Sugalmazott hangok kiemelik hogy az új kabinet a külügyi osztrák politikához teljesen hozzájárul és szándékában van a jó viszonyt a közös külügyérrel teljesen föntartani.

Berlin, febr. 16. A „Volffs Bureau“ jelenti Versailles-ből: Szemben a franciáknak erélyes készlődésével délen, s tekintettel az 1872-iki korosztály behívására, a tegnapi tanácskozásban Favre-rel Bismarck a fegyverszünetnek csak ötnapi meghosszabbítását hagyhatta helybe.

Lion, febr. 15. A lyoniak küldötteikhez Bordeauxba utasításul szolgáló levelet intéztek, mely így hangzik: „Kinyilatkoztatjuk, hogy ama békeszerződésbe, mely Poroszországra a francia terület egy részét átruházná beleegyezni nem lehet, mert az meggyalázó!“

London, febr. 16. Versaillesből e hó 15-ről jelentik: Belfort kapitulált; az őrség fegyvereivel és málhájával elvonul.

Levelezés.

Szarvas február 13.

(A Casinó bálja. — sajátáa építési tőkéje gyarapítására.)

Az elég nagy — de kissé alacsony „Bárány“ vendéglői táncteremben febr. 11-én este 8 óra felé meggyújtattak a csillárok; a falak hosszában végig vonuló tükrök számtalanszor verték vissza a fényt, — a rendezők megérkeztek s a helybeli jó zenekar rá kezdte vigan az örömrivalgó nyitányt, mely mint illik végül kissé szomorubban hangzék t. i. „Rákóczi“ induló.

A hölgyek kezdének érkezni s a dusan felszerelt toalette szobában rövid vagy hosszú szemle alá véve rövid vagy hosszú uszályaikat, a rövid vagy hosszú álló vagy függő tükrökben: be lebegtek a simára csiszolt táncterembe. Ott várva várta őket a könnyű lábú és könnyű szívu ifjuság s csakhamar táncra lendülének.

Fényes volt e bál, mert nem tekintve azt, — hogy ily izletesen még soha sem volt feldiszítva a táncterem s mellék helyiségei — ragyogóvá tette a sok szép női arc, a sok fényes toalette. Nálunk — hála az égnek — igazán szép a „szép nem“ — s nem a „szép“ — de a „nem szép“ a kivétel — vagy talán nincs is kivétel, vagy ha van: az a casinói bálon nem volt.

Kedélyes volt e bál, nem volt feszélyezve senki, de hogy is lehetne az másként: midőn — mint itt is — jó ismerősök jönnek össze, hogy pár perc erefeledve bánatot és gondot, kis örömet meritsek az élet zavaros folyamából? — — Vanak helyek, hol a bálát mindennek csak bálnak nem tekintik; hol nem meglegedését sugja a leányka anyja fülibe, — hanem csipős gunyt szór vetély társnője ellen; hol a táncos nem táncosnője szép szemét — hanem mellűjét nézi — ha valjon igaz vagy hamis gyémánt e az? — — Oh, elhiszem, hogy az ily bálak feszesek, hogy senki sem mulat benne jól. Mi jól mulattunk, mindenki vig volt, álmos senki, csak Vilmos császár mutatott blazirt arcot, — az az a Vilmos császárt képező s igen sikerült álca, mely a cotillon egyik figuráját képezé; kivált ha valamely frakkos táncos fejébe nyomták — senki sem mondta volna, hogy nem ő porosz királyi felsége sétál közöttünk.

E bálát méltán lehetne a „menyecskék báljának“ nevezni, mert tulnyomó számban ők jelentek meg — ami nem csoda, hisz az idén sok boldog frigy kötöttet. Vissza vonjuk tehát multkori azon állításunkat, hogy az ifju menyecskék tartózkodnak a bálakon megjelenni s oda módosítjuk, hogy csupán az eljegyzett hajadonok nem szeretnek bálazni, mint menyecskék aztán vissza nyerik tánckedvüket.

Egy pár sajnálatra méltó „eset“ kivételével, ami minden bálban megeseik, nem történt semmi káros esemény.

A tiszta jövedelem hallomás szerint száz forinton felüli.

A casinó tehát házának építéséhez hozzá kezdhet — mihelyt pénze lesz.

Alexander Magnus.

Oroszáza, február 12.

Oroszáza eddigelé sok tekintetben hasonlított a bátortalán gyermekhez, vezettette, vitette magát, pedig önlában is járhatott volna, kevésre becsülte önerejét, félreismerte saját képességeit. Ezen község anyagi tekintetben környékével, szomszédai-val sokra képes, csak önzetlen akarat, egyetértés ne hiányozzanak.

Történt pedig, hogy pár év előtt bizonyos egyszerű takácsmester segélyegylet alakításához fogott, hetenkinti 10 kros betét alapján, s eleinte önmagában egyesített elnököt, szolgát, mindent; de az aláírások szaporodtak egyre, sőt az alapszabályok némi változtatással a földmívelési, iparés kereskedelmi ministerium által is helybenhagyattak. Végre azonban rájött, hogy ő ilyesminek végleges berendezéséhez kellőleg nem ért, s az értelmiség némely tagját is bevonta az ügybe. Ez

lett megölő betűje a segélyegyletnek, mert G. . . r ur indítványára a segélyegylet eszméje elvetetett, s népbank alakítása lépett előtérbe kéthetenkint 50 kros betétekkel, s erre is megkezdettek s javában folytak az aláírások, midőn G. . . r ur elhatározta, hogy se segélyegylet, se népbank, hanem legyen takarékpénztár. G. . . r ur hiven követte előde V. . . s József nyomdokait, egymaga kezdeményezett s akart kivinni mindent, felszólította azt a kit akart részvényaláírásra, vagy általa leendő beiratásra, s így lett aláírva, vagy általa bejegyezve 1000 részvény 100 forintjával. Akkor összeszedte s kidolgozta az alapszabályokat egy maga, s összehívta az alakító gyűlést e hó 11-re. Ezen gyűlésen azonban felmerült, hogy a népbank tervezeti társulat már előbb gyűlést tartván, azt határozta, hogy e hó 26-ára hívassanak össze mindazok, kikről sejteni lehet, hogy magukat egy Oroszázán felállítandó pénzüintézet kérdésével érdeklik, egyszersmind M. . . y urnak élén egy választmányt alakított, ily felállítandó pénzüintézet alapszabályzati tervezetének kidolgozása s az egybehívottak gyűlésén előterjesztése végett. A G. . . r ur által egybehívott gyűlésen tehát M. . . y ur interpellálta G. . . urat, várná be az e hó 26-ára egybehívott gyűlést, mert Oroszázán csak egy pénzüintézet állhatván fen, célszerűleg kívánatos, hogy az erők ne szétforgácsoltassanak, sőt egyesíttessenek, az egyesülés pedig csakis a 26-ki gyűlésen létesíthető, hol G. . . r ur s aláírói is de kivülök többen lesznek jelen sat.

Igaza volt-e M. . . y urnak? szerintem igen. Nem mondom, hogy az uton, melyet G. . . r ur követett, lehetlen volna részvénytársulatot alakítani, de eljárása, a népbanktervezeti társulat eljárásával sem tapintatosság, sem célszerűség, sem nyilvánosság s a közvélemény tiszteletben tartása tekintetéből, a versenyt ki nem állhatja, G. . . r ur csakis azokat szóllította fel részvényaláírásra, kiket neki tetszett, hányan lehetnek, kik az ügyről mit sem tudtak, pedig résztvenni óhajtottak volna; az ily — hogy ne mondjam suttyomos — eljárás, nehélyeknek, ingerültségnek, tág kaput tár, s miért tenné ki magát bárki is ennek, a kezdeményezés dicsőségeért, midőn ezen kezdeményezés dicsősége különben is már elvitáztatlan V. . . s Józsefet, az igénytelen takácsmestert illeti meg.

Adjuk meg ugy V. . . s Józsefnek mint G. . . r urnak, hogy jót akartak, csak az utat tévesztették el, mely ahoz biztosan vezet. A jelszó nem ez: „ez az én ügyem,“ hanem ez: „ez a mi ügyünk.“

Az ügy most jó uton indult. Azon kérdésen, kell-e nálunk pénzüintézet, már tul vagyunk, igazoltuk ezt az által, hogy a segélyegylet, a népbankra és G. . . r ur takarékpénztárára is többen irtunk alá. Most várjuk el e hó 26-át nyugodtan, fel fog akkor olvastatni a takarékpénztár alapszabályi tervezete, s ha azt netán módosítva is elfogadjuk, a különböző irányu mozgalmak megszűnnek, s egyesülten törekszünk biztozan elérhető cél felé, akkor aztán letehetjük azonnal a részvényaláírási ivet a gyűlés asztalára, s az ottani aláírók mintegy alapító tagokul tekinthetők, mintegy — mert ez esetben alapító tag nem létezik. Az aláírók ideiglenes választmányt alakítanak, az ügy tovább vitelére. Ily eljárás mellett elmondhatjuk: „ez a mi ügyünk,“ és ha az ügyet gyüleseinken is a dolog természetéhez képest higgadtan, a személyeskedést, gyanusítást, és a hosszadalmas önfitogtató dikciozást kerülve tárgyaljuk, nem nagy idő mulva takarékpénztárunk lesz.

Részemről egyelőre, ha nem tudnám, hogy a most működő választmány azt különben is megteendí, azon nézetnek adnék kifejezést, hogy e hó 26-ára a komlósiak és a pusztákon lakó érdekeltek is meghivatnának. P. . . sz.

Magyarország és Erdély népessége hivatás és foglalkozás szerint.

A mult évi december 20-án közölt V. jelentésben az összes jelenlevő népesség 13.219,350 lélekkel volt kimutatva.

Ezen népesség következőleg csoportosul: hivatása és foglalkozása szerint van összesen pap, lelkész stb. 17.515, közhivatalnok (megjegyzendő, hogy a gazdaságnál, iparnál stb. foglalkozó államhivatalnokok az illető rovatokban fordulnak elő; általában pedig a rovatok az annak idején kiadott utasítás értelmében töltötték be) és pedig állami 10.740, megyei, kerületi stb. 7.785, városi, községi 12.778, tanár s tanító 25.222, tanuló 59.362, író 677, művész 13.944. ügyvéd 4634.

Egészségügyi személyzet és pedig orvos: 2562, sebész 880, baba 5089, gyógyszerész 1316, egyéb 3347.

A föld- és erdőmívelésnél: birtokos 1.631.071, haszonbérlet 46.317, tiszt 14.860, éves szolga egy millió 3315,59, napszámos 1.314. — A vadászat és halászatnál 4.115.292. A bányászat és kohászatnál és pedig: birtokos 1250, haszonbérlet 966, tiszt 1905, munkás 45.248.

Az építészeti és művészeti iparnál, és pedig: önálló vállalkozó 15.399, tiszt 1249, munkás 40.687. — A fém-, kő- és faiparágaknál, és pedig: önálló vállalkozó 68.123, tiszt 2049, munkás 86.690.

A vegyészeti, élelmiszeri és dohányiparok termelésénél és pedig: önálló vállalkozó 29.876, tiszt 2000, munkás 44.580.

A szövőiparnál és pedig: önálló vállalkozó 45.751, tiszt 866, munkás 42.990. — A bőr-, papírgyártás és egyéb iparágaknál, és pedig: önálló vállalkozó 78.185, tiszt 1745, munkás 77.897. — A nem közvetlen termelő foglalkozásnál és pedig: önálló vállalkozó 30.896, tiszt 1246, munkás 28.040.

A kereskedelemnél és pedig: önálló vállalkozó 53.855, tiszt 6031, munkás 34.746. — A szállító vállalatoknál, és pedig: önálló vállalkozó 6943, tiszt 4775, munkás 14.029. — A pénz- és hitelintézeteknél 2259.

Háztulajdonos 35.723, járadéktulajdonos 38.650, személyes szolgálatot teljesítő 1.105.910. — Bizonyos foglalkozás nélküli egyén és pedig 24 éven felül: férfi 236.730, nő 2.118.625; 14 évig fiú 2.167.568, leány 2.240.80.

Könnyebb áttekintés végett ezen foglalkozási nemek külön csoportokba is foglaltattak, s kimutattnak megyék és városok, szám és százalékok szerint a népszámlálási főmunkában. E csoportok országos összegei a következők: Az össztermelésnél van birtokos és haszonbérlet 1.679.604, tiszt és munkás 2.711.978, együtt 4.391.583; az ipar és kézműnél önálló vállalkozó 268.230, munkás 330.039, együtt 598.269; a kereskedésnél önálló vállalkozó 60.798, tiszt és munkás 61.840, együtt 122.638 y értelmiségi keresetű 16.851; birtok után élő (ház- és járadéktulajdonos) 74.373; személyes szolgálatot teljesítő (cseléd stb.) 1.105.910; bizonyos foglalkozás nélküli 14 éves koron felül 2.355.355, — 14 éves korig 4.408.371, együtt 6.763.726.

— **Békés vármegye törvényszékénél** a február 20—22-ki tanácsülésekben a következő p. perek adatnak elő:

5477—1870. Bauer Jakabnak — Szabó Ferenc és neje Müller Erzsébet elleni egy zsellérelletőség tulajdoni joga iránti pere. — 6482—1870. Kovács Mária és érdektársainak — Kovács Mihály elleni — törvényes osztályrész kiadása iránti pere. — 19—1871. Zsiták Mátás és érdektársainak — Zsiták Mihály és neje Mezar Judit elleni — végrendelet félretétele és törvényes osztályrész kiadása iránti pere. Előadó: Németh J. t. bír.

21—1871. Luczay Athanasz — özv. Luczay Demeterné ellen 2000 frt iránti felhívási pere. 424—1871. Özvegy Zs. Szabó Jánosnének — Zs. Szabó Gábor és neje ellen 800 frt és jár. iránti indított pere. Előadó: Novák K. t. bír.

5626—1870. Kubinyi Albertnek — Kann Berthold elleni 5488 frt. 50 kr. kártérítési összeg és jár. iránti pere. Előadó: Nyikora M. t. bír.

1329—1870. Dávid Mátás és Pálnak — Farkasinczy Mihály és Czakó Péter elleni — az endrői 481. sz. tjkvbeli 3 hold legelő és 57 frt 50 kr. iránti pere. — 1992—1870. Hajdu Jánosnak — neje G. Szilágyi Ilona ellen a gyulai 2273. sz. tjkvbeli

3 zsellérelletőség tulajdoni joga iránt indított pere. — 591—1870. Oláh Györgynek — Pikó András elleni becstelenség miatti pere. Előadó: Szánthó A. t. bír.

Ujdonságok.

— **Teljes számú példányokkal ujevától kezdve még mindig szolgálhat kiadó-hivatalunk.**

+ **A gyulai lakosok** egy része által kért új község alakítása a illetőleg a német város különválása ügyében a ministerium következőleg válaszolt a megyének: „Mintán a kérelem folytán a megye közönsége által elrendelt vizsgálattal megbízott küldöttség részéről 1870. szeptember 9-én előterjesztett jelentés szerint 1861-ben a mikor az alkotmányos megyei kormányzat újra életbe lépett, a két gyulai községnek 1857-ben egy községgé lett alakítása ellen felszólamlás nem történt, s akkor valamint azóta Gyula község elöljárósága, a gyulai összes választók alkotmányos közreműködése mellett szerveztetett, s így a gyulai egykori két községnek egyesítése alkotmányos módon bevezetett tényvé vált, helyesnek találom a megye közönségének mult év szeptember 12-én 415. sz. a. kelt felterjesztésében kifejtett és a mult év december 12-én 645. és 646. sz. a. kelt jelentés mellett felmutatott és térképpel támogatott azon nézetét, miszerint a gyulai némely lakosok által kért elkülönítés, illetőleg a gyulai község egy részének „Német Gyula“ név alatt új községgé alakítása a fenforgó helyi viszonyoknál fogva nemcsak célszerűtlen, de kivihetetlen is. Továbbá helyeslem a megye közönségének azon nézetét is, hogy a folyamodók által kért elkülönítést az általuk egyes községi ügyek iránt felhozott panaszok nem indokolhatják, mert a községi ügyek kezelésével megbízott községi elöljáróság és képviselőtestület ellen támasztott panaszok a fenálló községi szervezetnek megváltoztatása nélkül is orvosolhatók; s emélfogva az ügyiratok visszarekesztése mellett felhívom a megye közönségét, hogy Gyula község irányában fenálló közvetlen felügyeleti jogánál és köteleességénél fogva a szóban levő panaszokat szabály szerint tárgyalja, s azok feletti határozatáról az illetőket értesítse.“

— **A felnőttek oktatása** Békésen febr. 6-án kezdődött meg s eddig 160-an vannak beírva, kik kétharmad részben felnőtt emberek; de ezenkívül még mintegy 60 elemi iskolát végzett gyermeket kénytelen volt a tanári kar elutasítani, mintán oly tágas tanteremmel nem rendelkezik, a milyen ennyi ember befogadására szükséges volna. Ezen célra a városi elöljáróság ajándékozott 2 öl fát s 12 font kőolajat a szükséges lámpákkal együtt. Szerdát kivéve minden este tartatik előadás.

— **Farsang másodnapján** e hó 20-án csakugyan megtartatik a bohócestély, itt helyben a „Korona“ vendéglő termében s a meghívók — hirlap alakjában, sok helyt elmés ötletekkel spekelve — már szét is küldettek. Figyelmeztetjük ez estélyre mindazokat, kik a farsang idényét méltóan akarják befejezni; kezdete fél 8 óraker, vége — mint a meghívó mondja — „a manó tudja mikor lesz.“ Bementi díj 1 frt.

— **Új zeneművek.** Tábor szky és Parsch kiadásában, Pesten legközelebb megjelentek a következők, mind tartalmuk, mind külsőleg is csinos kiállításuk által kitünő zeneművek: Zongorára két kézre. Bayer F. 3 csata-dal. La Marseillaise. 30 kr. Choeur des girondins. 30 kr. Die Wacht am Rhein. 30 kr. Klepsch C. Weiter geht's nicht mehr! (gyors-polka) 50 kr. Langer J. Találkozás holdvilágos éjjel. Esti dal, 80 kr. Leibold K. Höcher Peter: induló, 60 kr. Seifert A. Alarcosbálpolka (rezgő), Maackenball-Polka (Frang.), 50 kr. Tisza A. Gyöngyök a magyar nép dalaiból, 1. füzet, 80 kr. A fiatal színházlátogató, 1. füzet, Bánk bán, Hunyadi László, Ilka, 80 kr. Népszerű csárdások. Legujabb és legjobb gyűjtemény, 1. füzet, 1 frt. Ugyan rózsám szeretsz-e még? A kisasszony Pozsonyban. A faluban a leányok az mondja. Sárka lilium, csárdás 60 kr. Zongorára és hagedűre. Ridley Kohne 3 magyar ábránd, 1. Ábránd: „Haj! be fényes csillag ragyog az égen,“ és „Befordultam a konyhára,“ 1 frt 50 kr. 2. Ábránd: „Nagy pénteken mossa holló a fiát,“ és „Helyre Kati,“ 1 frt 50 kr. 3. Ábránd: „Szeretlek én

egyetlen egy virágom,“ és „Szerelmes kántor dala,“ 1 frt 50 kr. Dal énekre zongorakísérettel, Stoll Péter. Emléklül „Hütlén levél meg is csaltál.“ Magyar dal Némethy Tóth Kálmántól, 60kr. A köztük levő táncművek eredeti friss és táncgerjesztő dallamuk által bizonyára ezen farsangi idényben is már kivivandják maguknak a közönség köztetsését.

Hetivásári tudósítás.

Gyula febr. 17. Az utak e napokban megtörténvén egy kissé, nagyobbacska piac gyült össze, — s az összes szekér és szánforgalom a másfél százat meghaladta.

Gabonaféle 65—70 fuvarral érkezett, s néhány mutatóból is árultak. — Fele az árunak kukurica volt, melynek legnagyobb része többékevésbé hibás volt, buza és árpa jóval kevesebb.

A fogyasztó vevők igen mérsékelt kedvvel gyéren voltak, — az üzérek a pesti árcsökkenés folytán nem mertek vásárolni, a parasztagdák túlzott követeléseivel, —

Az árak igen csak a mult hetiek voltak, vagy egy kissé csökkentek.

Mutatóból tarka kölest 25 köblöt egy varsándi lakos 4 frtjával kínált, de rostálatlan lévén, 3,50 krt sem szívesen adtak volna hozzáértők érte. — Gyenge árpát kivételképp 3,30 kron is vettek, bár az egészen fehéret, nehezett 4—4,10 kr-ra tartogatták. — A nehéz zabnak folyó ára lett pár hét óta a házaknál 4 frt, a város, ugy egy pár lieferans is ily áron vettek egy pár száz köblöt.

Tavaszi buza néhány köblöt egy paraszt gazdától 10 frtjával kelt.

Az itt ott láthatott egészséges tengeri 4 frtjával, a hibás 3—3,20—40 krjával kelt a minőséghez képest.

A sertésvásár terjedelmére hasonló volt a mult hetéhez, de a sovány süldőkben nagyobb volt a keletőség, míg a hizottakból igen kevés volt kiállítva, bár jobb áron is vették volna a pesti árak javultával.

Egy 28—30 darabból álló 1 és másfél éves magló süldőkből álló nyáj 45 frtjával, egy 35 darabból álló 3 fertály éves jó telelésű falka 23,50 krral kelt el páronkint; a kisebb idejű süldők- és malacokból is igen sok elkelt jó áron, kivált a hizékonyabb fajukból.

Szarvasmarha, jobbára tehénféle, igen sok volt; 75—80 darabig. — Egy szép hizott középtermetű meddő tehenet 86 frton, egy másik hizottat egy rugott bikaborjuval 100 frton vettek meg, tán hushagyói jó husnak, a helybeli mészárosok.

A kis borjas tehen darabját, ha egy kissé nagyobb termetű volt, 100—115 frtra tartották, a csekélyebbeket 80—85 frtra, egy előhasu 3-ad fű kis üszőt 52 frtért oda nem adták, várták az 55 frtot már 3-ik piacon. Egy rugott üsző, meglehetősen husut székre 16 frtért vett egy helybeli hentes.

Ló most is felül volt 100 darabon, de oladás — egészen jutányos áron is — alig volt.

Fát és szenet már egész héten hoztak piacon kívül is; szén ma épen sok, 28—30 szekérral és szánnal érkezett, mégis jó áron kelt; egy szokott kis teher 10—13 frt, nagy teher 16—20 frt; kis zsákja 60—70 kr, nagy zsákja 90—100 kr., vidéki vevők is számosan voltak.

A fa, mind elkelt, valamicskével olcsóbb lett; szemes ember a száraz kemény fát 16—17 frton egy jó ölet már vehetett.

Egy bihari ember a mésznek vékáját 2 frton eresztette meg, a helybeli 8 szekeren volt kofák bánatára.

Egy szekeren volt csekélyes káposzta erősen megtágyva, 2 frtért adták volna, de senki sem mert bele vágni.

Zöldseget Dobozról sokat hoztak, a sárka répa vékája 40 kron lassan kelt. Hagyma szekeren nem volt, azért a kofák méregdrágán adták. A szép, nagy krumpli vékáját 2 frtra tartották.

Egy pár fűzfa oldalkas 2—2,10 kr-ra, száz tekeretlen fűzfa korcvesszöt 35 kr-ra, a seprő kötéshez való 25 kr-ra tartogatták; a párszárítóért 1 frtot, egy kétfülű fűzfa kosárért 45—50 krt kértek.

Sz. L.

Nyilttér).

A „Békés“ 14-ik számában, Weinmann és Rosenthal kereskedő társaknak B. A. asszonynak címén ellenem intézett azon felhívásra, melyben állítólagos 32 frt 80 krnyi összegről szóló számlájoknak azon fenyegetődzés mellett sürgős kifizetését szorgalmazzák, mert ellen esetben egész nevem ki fog nyomtatni, csak annyit válaszolok, hogy én önöknek a fenti összeggel adós annyival is inkább nem vagyok, mert a kérdéses összeg erejéig Sz. A.-néért a kezességet, mint azt elég szemtelensül

*) Az e rovatban közölttekért csak a sajtó-hatóság irányában vállal felelősséget a szerkesztőség.

felállítani merészkednek, önök soha nem kívánták, s így nem is vállalhattam el; ez állítást önök részéről merő rágalomnak és fogásnak tartom, hogy pénzükhöz jussanak, és ellenem csakis azért fordulnak, miután Sz. A.-né holléte ismeretlen; — egyébiránt ily jellemtelen tetteket, oly egyéntől, mint különösen W. ur, ki saját lelkületével sincs tisztába, könnyen el lehet várni, s ha azt

gondolja, hogy rajtam is oly könnyen kizsarloja más tartozását, mint mily könnyen szabadult a helybeli üzletében felfedezett, s más tulajdonát képező bárány bőrökből kerekedett, és Nagyváradon intézett perétől, nagyon csalódik, és hidje meg, hogy itt okoskodása megakad. Egyébiránt kijelentem, hogy e téren részemről minden további vitát megszüntetek tekintek, s ha

magukat a jogos téren állóknak vélik, mint azt férjemhez intézett s február 13-án kelt teljes hencgő modorban irt levelökben kifejezték, ott a törvény útja, forduljanak ahhoz, majd itél az felettünk.
Bornhauser Antalné.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Kivonat a bécsi „Medicinische Presse“ 1870. évi 33-ik számában dr. Klein Sándor tüdő- és torokbajgyógyásztól megjelent tudományos jelentésből: **Tapasztalatok a gleichenbergi mell-szörp és pastillák (Gleichenberger Brustsaft und Pastillen) gyógyhatásáról.**

„Dicséretes kivételt képeznek valóban a gleichenbergi mell-szörp és pastillák és pedig épen azért, mert ezek a kettő hatásuaknak elismert gyógyerejű ásványforrás alkatrészek tudományos előállításán alapulnak.

Ehez járul, hogy a kérdéses szörp nem oly émelygős édes ízű, mint más szerek, melyek aztán e miatt élvezhetlenné válnak, hanem igen kellemes csaknem hűsítő ízzel bír, épen úgy a pastillák is, s főelőny mindkét szernél a bámulatos olcsóság.”

Támaszkodva az eddigi számtalan meglepő hasznos eredményekre, melyek e készítményekkel elértettek, figyelemezetiünk

minden mell-bajban szenvedőt

e kiváló s bebizonyodott gyógy- és enyhítő szerekre annyival is inkább, mivel azok gyógyhatása hurutnál, köhögésnél, rekedtségnél, torok- és idült mellhurutnál, vérhányás és száraz köhögéssel egybekötött légszervi bajoknál általában felülmulhatlanoknak vannak elismerve.

Ára egy bádoglemezzel elzárt, gleichenbergi szörpöt tartalmazó üvegnek **1 frt o. ért.**

Ára egy lepecsételt gleichenbergi pastillát tartalmazó eredeti doboznak **60 kr. o. ért.**

Kimerítő használati utasítás mindenik szerhez csatolva van.

Szállítási raktár kicsiben és nagyban az Alföld, Erdély s a Bánság részére Tones és társánál Aradon a „fekete kutyához.”

Áruhely Gyulán: Ferentzy Alajos kereskedésében.

Dús választéku raktár

norinbergi, díszmű, rövidárú és mindennemű lábbeliekből

39. SZ.

OBETKO és ERNYEI

39. SZ.

9)

cég alatt ARADON.

7—10

Lábbeliek.

Közönséges kis számu gyermek-topánok bőr- és szövet 50, 80, 1 frt.

Finom magas gyermektopánok, bőr, bársony és brünell 1 frttól 2 frt 50 kr.-ig.

Szegzett talppal és réz orral 2 frt 50, 3 frt 50.

Fiu csizmák magyar és lengyel szabás 2.50, 5.50.

Női reggeli cipők, közönséges szövet és bőr 80, 90, 1.70 kr.-ig, sarkas 2, 2.50, 4 frtig.

Közönséges bőr és szövet női topánok 1, 1.50.

Finom női topánok brünellből, magas oldalfűző sarkkal 2.60, elől fűző és ruganylyal 2.80, 3.25, 3.50, 4.50 kr.-ig.

Bőr és bársony hasonló arányban.

Szegzett talpu erős női bőr topánok 3.80, 4.50.

Férfi topánok finom borjubőr 5, vastagabb talppal 5.50, 6, 6.50.

Báli lack topánok 6.50, 7 frt.

Orosz bagaria vagy foka bőr viz ellenies topánok 8, 8.50.

Dupla talpu, nadrág alá való csizmák 8 frt.

magasb száruak 9.50 11 frt.

Bagaria csizmák, térdig érő szárral és vizelleni és háromszoros talppal 12.50, 13.50.

Harisnyák téli és nyári.

Férfi harisnya színes és fehér 25—40 kr.-ig, női 25—50 kr.-ig, **gyermek** 15—40 kr.-ig.

Téli harisnyák hasonló arányban.

Esernyők pamukból 1.25, 2.25. alpaccából 3—4 frtig, selyem 5—10.-ig.

Tavaszkor nagy választék napernyőkből.

Eső köpenyek uraknak 10, 12, 15 frtig.

Férfi ingek színes 1, 1.50, 2 frt.

„ „ fehér 1.50, 2—3 frt.

Gatyák fonal vászonból, német és magyar szabás 1.40, 1.60, 1.80 kr.-ig.

Férfi gallérok 6 db. 90 kr, 1, 1.40 kr.

Férfi kézelők 6 pár 2.20 kr.

Prágai glacé báli keztük 75 kr, két gombbal 90 kr. 1 f.

Szarvasbőr keztük 90 kr, 1 f., 1.50 kr, 2 frt.

Katonai keztük 70 kr, 80 kr, 90 kr. 1 f.

Női fehérműek, kézelők és gallérok.

Férfi nyakkendők, csokrok és chavelok.

Férfi posztó-kalapok 2.50 kr, 3 ft, 3.50 kr.

Utazó sapkák gyermekeknek 1 ft, 1.20. Uraknak 1.50 kr, 2 ft, 2.50 kr. Persian sapkák.

Pénzügyőri sapkák 1. 80 kr.

Cotilion tánc-jelvények.

Börtárgyak, u. m. albumok, mindennemű tárcák, utazó- és kézi táskák, bőröndök.

Asztali kések, alpacca és alpacca ezüst kanalak jótállás mellett.

Legujabb fából szövött ablakredők.

Ablak elzárók: minden léghuzamos ablak és ajtó felettébb ártalmas az egészségre, ezen csekélység által, melynek röfe 5½—6½ kr, minden veszély el távolítható, különösen hivataloknál célszerű.

Legfinomabb bőrpuhító külföldi fénymáz (Wichs).

1 doboz 5, 10, 20 kr, 1 font 35 kr.

Illatszerek u. m. szappanok és mindennemű arc-szépítő; valódi kölni víz.

Tajték szopókák és pipák, mindennemű dohányzó szerek.

Legujabb kávé főzőgépek, őrlők és perkelők.

Gyermekjátékok.

Szabadkézi olajfestmények széles keretben 10—50 frtig.

Finom ékszerek, melltük, fülbevalók és nyakékek, talmi-arany, bronce és köszénből.

Posta utjáni rendelések a leggyorsabban teljesítetnek.

Arverési hirdetés.

Vagyonbukott Messinger Rozália csödtömegéhez tartozó ingóságok, jelesen: boltbeli vegyes árucikkek és szobabutorok f. 1871. évi mart. hó 1-ső és következő napjain d. e. 9 óraker a helyszínén, főutcán a „Korona” vendéglő mellett nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni.
Gyulán febr. 14. 1871.

18) 1—3 **Bandhauer György**
végrehajtó bíró.

Hirdetmény.

A szarvasi takarékpénztár-egyesület t. c. részvényesei **f. év mart. 4-én** d. e. 9 óraker a „Bárány” című szálloda termében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

- 1) Az igazgató jelentése,
- 2) Az 1870. évi üzlet kimutatásának és a mérlegnek előterjesztése,
- 3) A számvizsgáló bizottság jelentése,
- 4) Az osztalék meghatározása,
- 5) Az aligazgatónak megválasztása,

6) Az igazgató választmány, a számvizsgáló és közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítési küldöttség tagjainak megválasztása,

7) Az alapszabály 146. §-ának módosítása iránti javaslat feletti határozathozatal,

8) Az együletet érdeklő egyéb indítványok elintézése.

Kelt Szarvason 1871 febr. 16.

17)

Kontur József
igazgató.

Gyulán, Dobay János könyvnyomdája. 1871.